

Okul Psikolojik Danışmanlarının E-Rehberlik Modülüne İlişkin Görüşleri

School Psychological Counselors' Views Regarding the E-Guidance Module

Murat CANPOLAT¹

Öz

Bu araştırmanın amacı okul psikolojik danışmanlarının okullarda kullandıkları e-rehberlik modülüne ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımına dayalı bir durum çalışmasıdır. Modülü kullanan okul psikolojik danışmanları ile yarı yapılandırılmış görüşme mülakatları yapılmış ve görüşleri alınmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen veriler analiz edilmiştir. Araştırmada katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda dört tema (etkililik, görünürlük, izlenebilirlik, iyileştirilebilirlik) belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda e-rehberlik modülünün en büyük katkısının rehberlik hizmetlerini daha düzenli ve sistemli hale getirmesi olduğu, psikolojik danışmanların da mesleki yaşamını etkilediği, daha düzenli, sistemli, planlı olmaları konusunda faydasının olduğu, psikolojik danışmanların bir şey yapmadıkları algısını kırdığı, modül sayesinde yapılan çalışmaların kayıtlı kalması ile nelerin yapıldığının somut olarak görüldüğü, izleme çalışmalarına katkısının olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Bulgular ışığında bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: E-rehberlik modülü, psikolojik danışman, rehberlik hizmetleri, durum çalışması

Abstract

The purpose of this research is to reveal their views in e-guidance modules that they use in schools. Research is a case study of qualitative research research. Semi-structured interview interviews were taken with the school psychological counselors using the module and their views were taken. The data obtained from the research were analyzed. Interviews with the participants in the research four themes (effectiveness, visibility, traceability, curability). The biggest contribution of the e-guidance module on the analyzes made is to make the guidance services more organized and systematic, the psychological counselors also affect their professional life, it is more organized, systematic and planned, It was found that psychological counselors broke the perception that they did not do anything, that the studies carried out thanks to the module remained recorded, what was seen as concrete and contributed to monitoring studies. Some suggestions were made in the light of the findings.

Key Words: E-guidance module, psychological counselor, guidance services, case study

¹ Dr. Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya-Türkiye, murat.canpolat@inonu.edu.tr

GİRİŞ

Çağdaş eğitim sistemi yönetim, öğretim ve öğrenci kişilik hizmetlerinden oluşmaktadır. Öğrenci kişilik hizmetlerinin bir parçası da öğrenci rehberlik hizmetleridir. Psikolojik danışma ve Rehberlik ve hizmetleri (PDR) anaokulundan başlayarak, tüm okul kademelerinde yürütülen bir hizmet türüdür (Yeşilyaprak, 2003). Bu hizmet kapsamında öğrencilere eğitsel, mesleki ve kişisel-sosyal rehberlik alanları ile ilgili çeşitli hizmetler sunulmaktadır (Tarhan, 2017). PDR hizmetleri ile gelişim dönemlerinde bireyin bir bütün olarak (fizyolojik, duygusal, sosyal, bilişsel, kişilik ve ruh sağlığı alanlarında) gelişmesine katkı sağlanması beklenmektedir. Bireylerin gelişim dönemleri boyunca gelişim ödevlerini tamamlamalarına yardımcı olan bu bakış açısıyla PDR’de önleyici ve koruyucu özelliğin ön plana çıktığı yapısal bir değişim meydana gelmiştir (Avcı, Eroğul ve Zeybek, 2017).

Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin birçok psikolojik sorunun çözümünde faydalı olduğunun anlaşılmasıyla beraber, bu hizmetin etkililiğini arttıran faktörlerin neler olduğu merak konusu olmuştur (Pamukçu ve Demir, 2013). Örneğin; Akbaş (2001) yaptığı çalışmada psikolojik danışmanlık mesleğinin etkili bir şekilde yapılmasını sağlayan iş birliğinin bazı faktörlerden etkilendiğini ifade etmiş ve bu faktörleri; idare desteği, etkili iletişim, olumlu psikolojik danışmanlık ve rehberlik anlayışı, psikolojik danışmanın çaba ve motivasyonu, eğitim ve gelişime önem verme, koruyucu ve önleyici rehberlik anlayışı, öğrencilerin ihtiyaçlarına duyarlılık, sorumlulukları yerine getirme, psikolojik danışmanın rolünü benimsemesi, veli katılımı, öğrenci sayısının azlığı olarak sıralamıştır. Kepçeoğlu (1994) psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin verimliliğinde psikolojik danışmanın aldığı eğitim, kişilik özellikleri, mesleki yeterlilikleri, mesleki doyumu ve görev algısı gibi faktörlerin etkili olduğunu belirtmektedir. Yalçın (2006) psikolojik danışmanların kişisel özellikleri, mesleki bilgileri ve psikolojik danışma becerilerinin onların etkililiğini belirlemede dikkate alınacak özellikler olduğunu ifade etmektedir. İkiz ve Karaca (2011) danışma sürecinin başarılı olmasını, psikolojik danışmanların ruhsal yönden sağlıklı, mesleki yönden bilgi ve becerilerle donanımlı olmasına bağlamaktadırlar. Atıcı, Özyürek ve Çam (2005) psikolojik danışmanlık mesleğinin, etkili bir şekilde icra edilmesini etkileyen bazı faktörleri; “okul danışmanlarının kendi rollerini algılayış biçimleri, çalışma performansları, okuldaki personelin rehberlik anlayışı ve rehberlik çalışmalarını yürütmek için okuldaki gerekli olanaklar” şeklinde sıralamışlardır. Yapılan diğer araştırmalarda bilişim teknolojilerinin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine de önemli katkılar sağlayacağı (Baker ve Gerler, 2008; Hayden, Timothy, Poynton ve Sabella, 2008; Wittmer ve Clark, 2007); etkileşimli bilgisayar yazılımlarının rehberlik ve danışmanlık alanında kullanılabileceği ifade edilmektedir (Kesici, 2008; Sabella, 1998; Sprik, 1990; Rust, 1995; Walz ve Bleuer, 1997). Van Horn ve Myrick (2001) temel rehberlik ve danışmanlık işlerinin (okul ve kariyer araştırma, psikolojik destek, öğrenci bilgilerinin toplanması ve işlenmesi, bilgi ve bulguların ilgililere ulaştırılması, eğitim ve öğretimde danışmanlık gibi) bilişim teknolojilerinden oldukça etkilendiğini belirtmektedir. Chiou (1997) öğrenci bilgilerinin, çeşitli rehberlik dokümanlarının, araştırma raporlarının ve bireyi tanıma testlerinin internet destekli bir rehberlik ağ sistemi üzerinde birleştirildiğini ve bu şekilde hizmetlerin veriminin arttığını ifade etmektedir. Alan yazın PDR hizmetlerinin kaliteli bir şekilde yürütülmesi psikolojik danışmanın bilgi ve becerilerinin dışında çalıştığı kurumun olanakları, öğrenci sayısı, idare desteği, kurumdaki diğer personelin desteği, iş yükü, eğitim ve gelişime önem verme gibi diğer değişkenlerden etkilendiğini (Akbaş, 2001), bilişim teknolojilerinden her alanda olduğu gibi PDR alanında da faydalanılması gerektiğini (Baker ve Gerler, 2008), bu şekilde PDR hizmetlerinde verimliliğinin artacağını fikrini öne sürmektedir.

Bilişim teknolojileri ile öğretim sürecinde iletişim ve bilgiye erişim açısından yeni imkânlar kazandırılmıştır. Günümüzde uzaktan eğitim, online eğitim, asenkron eğitim, offline eğitim gibi isimlerle bilişim teknolojilerine bağlı eğitimler gerçekleştirilmektedir. Bilişim teknolojilerinden yararlanılarak yapılan bu eğitimler geleneksel eğitim ve öğretim ortamlarına hem alternatif

olmakta hem de destekleyici yönde yeni olanaklar sunmaktadır. Birçok kurum bu teknolojiler sayesinde uzaktan toplantılar, konferanslar, eğitimler düzenleyebilmektedir. Tıpkı öğretim sürecinde olduğu gibi rehberlik hizmetlerinin de bu şekilde bilişim teknolojilerinden faydalanmasıyla, bu hizmetlerin geleneksel uygulamalardan uzaklaşacağı, farklı boyutlara taşınacağı, rehberlik hizmetlerinde verimliliğinin artacağı, okul psikolojik danışmanlarının iş yükünün azalacağı ve dolayısıyla hizmette verimin artacağı düşünülmektedir.

Alanyazında bilişim teknolojilerinin PDR alanında kullanılmasıyla hizmetlerin veriminin artacağı (Wittmer ve Clark, 2007) her ne kadar kabul edilen görüş olsa da Türkiye’de bilişim teknolojilerinin PDR alanında kullanılması daha çok kariyer danışmanlığı üzerinde olmuştur (Kuzgun, 1992). Milli Eğitim Bakanlığınca (MEB) bilgisayar tabanlı, amacı genç öğrencilerin ilgi alanları ve hoşlandıkları işleri bularak, bir mesleğe yönlendirmek olan “Ulusal Mesleki Bilgilendirme Sistemi” geliştirilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2010). Bilişim teknolojileri ve internetin gelişmesiyle okulların web sitelerinde rehberlik linki oluşturulmuş ve burada daha çok eğitsel ve mesleki rehberlik konu alanında meslek tanıtımı, ders çalışma stratejileri, sınav kaygısı ile başa çıkma gibi konularda bilgi toplama ve yayma hizmetlerine yer verilmiştir. PDR hizmetlerinin bilişim teknolojilerinden faydalanması bunun ötesine gidememiştir.

Son olarak 2019 yılında Milli Eğitim Bakanlığı da bilişim teknolojilerinden yararlanarak PDR hizmetlerini kaliteli bir şekilde yürütmek, rehberlik hizmetlerinin verimliliğini artırmak için okul psikolojik danışmanlarının bu hizmetleri sunarken kullanabileceği bir “E-Rehberlik Modülü” geliştirmiştir. MEB, e-rehberlik modülünü oluşturma amacını da şu şekilde sıralamıştır:

- Rehberlik hizmetlerinin, çerçevesi belirlenmiş, standart ve somut olarak tanımlanmış MEB Rehberlik Hizmetleri Sunum Sistemi üzerinden verilmesinin sağlanması,
- Rehberlik hizmetlerinin etkililiğinin artırılması için gerçekçi ve uygulanabilir bir program hazırlanmasının sağlanması,
- Rehberlik hizmetlerinin okul/kurumun ihtiyaçlarına dayalı olarak hazırlanmış, ölçülebilir ve hesap verebilir bir program dâhilinde verilmesinin sağlanması,
- Rehberlik hizmetlerinin görünürlüğünün artırılması,
- Sunulan rehberlik hizmetlerine ait verilerin anlık olarak takip edilebilmesi,
- RAM’lar tarafından, eğitim kurumlarına rehberlik programları ile ilgili etkin ve hızlı şekilde müşavirlik hizmeti verilmesinin sağlanması
- Hizmetin devamlılığının sağlanması açısından öğrencinin eğitim gördüğü eğitim kurumunun veya rehberlik öğretmeninin görev yerinin değiştiği durumlar dâhil olmak üzere okul öncesinden ortaöğretim sonuna kadar öğrenci ile yapılan rehberlik çalışmalarının arşivlenmesi ve rehberlik öğretmenleri tarafından izlenebilmesi,
- Gerektiğinde uzaktan eğitim aracılığıyla rehberlik öğretmenlerine eğitim verilmesi,
- Bakanlık politikalarının sistematik olarak elde edilen veriler üzerinden geliştirilmesi amaçlanmıştır (MEB, 2019).

Milli Eğitim Bakanlığı 2019 da e-rehberlik modülünü hizmete açana kadar okullarda okul psikolojik danışmanların kullanabileceği, öğrencilerin bireysel gelişimlerine destek olacak internet destekli yazılımlar mevcut değildi. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri geleneksel (işlemlerin büyük bir kısmı elle ve kâğıt ortamında) yaklaşımla sürdürülmekteydi. Milli Eğitim Bakanlığı’nın sunduğu bu modülle PDR hizmetlerinde verimin artacağı, iş yükünün hafifleyeceği, daha sistemli hizmetler yapılacağı, ölçülebilir somut işlerin yapılacağı düşünülmektedir.

Alan yazın incelendiğinde Milli Eğitim Bakanlığının sunmuş olduğu e-rehberlik modülünün, modülü kullanan okul psikolojik danışmanları tarafından nasıl algılandığı, modülün bakanlığın amaçladığı kazanımları karşılayıp karşılamadığı, sistemin devreye girdiği andan bugüne kadar

nelere hizmet ettiği, modülün artı ve eksi yönleri, modülü kullanmanın zorluğu ve kolaylığı gibi durumlara cevap verecek çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu araştırma ile e-rehberlik modülüne ilişkin okul psikolojik danışmanlarının görüşlerinin neler olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, okul psikolojik danışmanlarının okullarda kullandıkları e-rehberlik modülüne ilişkin deneyimlerini ve görüşlerini tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Problem Cümlesi

Okul psikolojik danışmanlarının okullarda kullandıkları e-rehberlik modülüne ilişkin görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

1. Psikolojik danışmanların e-rehberlik modülünün etkililiğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Psikolojik danışmanların e-rehberlik modülünün işlevselliğine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Psikolojik danışmanların e-rehberlik modülünün yeterliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Türkiye'deki okullarda uygulanan e-rehberlik modülüne ilişkin okul psikolojik danışmanlarının görüşlerinin tespit edilmeye çalışıldığı bu araştırma nitel araştırma yaklaşımına dayalı bir durum çalışmasıdır. Nitel araştırma, araştırmaya katılan bireylerin bakış açılarının ortaya konulmasının amaçlandığı, olayın ya da durumun derinlemesine betimlenmesini sağlayan ve tümevarım yönteminin kullanıldığı araştırma türüdür (Miles ve Huberman, 1994). Konu ile ilgili durumu tanımlamayı ve sunmayı amaçladığı için bir durum çalışması olarak tanımlanmaktadır (Creswell, 2016). Durum çalışmasında amaç bir veya birkaç durumun kendi sınırları içinde (ortam, zaman vb.) derinlemesine analiz edilmesi ve belli sonuçlara ulaşılmasıdır. Ayrıca durumların tek başına ve/veya karşılaştırmalı olarak tanımlanması ve yorumlanması söz konusudur (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada da Milli Eğitim Bakanlığı'nca uygulamaya koyulan e-rehberlik modülü kullanımını bir durum olarak ele alınmıştır. Tablo 1'de araştırma sürecine ilişkin ayrıntılı bilgi sunulmuştur.

Tablo 1. Araştırma Süreci

Nitel veri toplama	Nitel veri analizi	Yorumlama
<u>Prosedür:</u> * Uygun durum örnekleme (25 psikolojik danışman) * Yarı yapılandırılmış görüşmeler	<u>Prosedür:</u> * Kodlama * Tematik analiz	<u>Prosedür:</u> * Boyutların özeti
<u>Ürünler:</u> * Transkript	<u>Ürünler:</u> * Kodlanmış döküman * 4 tema	<u>Ürünler:</u> * Boyutların tanımlanması

Katılımcılar

Araştırmanın örneklemini Malatya ve Hatay illerinde göre yapan 25 okul psikolojik danışmanı oluşturmaktadır. Nitel araştırmalarda araştırma sonuçlarının evrene genelleme düşüncesi olmadığından genellikle amaçlı örnekleme tekniği kullanılmaktadır (Creswell, 2003). Bu sebeple çalışmada amaçlı örnekleme tekniklerinden uygun durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmacı rahat ulaşılabilir durumu seçtiği için, bu yöntem araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012). Araştırmaya katılan psikolojik danışmanların 12'si

erkek 13'ü kadındır. Mesleki kıdemleri 2 ile 19 yıl arası değişmektedir. 20'si lisans 5'i lisansüstü eğitim mezunudur.

Veri Toplama Araçları

Görüşme

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda yer alan bazı örnek sorular şu şekildedir: "E-rehberlik modülü hakkında neler düşünüyorsunuz? Sizce rehberlik hizmetlerinin verimini artırma konusunda etkisi nasıl oldu? "E-rehberlik modülü bir okul psikolojik danışmanı olarak mesleki yaşamınızı nasıl (düzen, zaman yönetimi, iş disiplini, iş yükü vb.) etkiledi? Görüşme sorularının amaca hizmet edip etmediğini belirlemek için iki uzmandan (Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanında öğretim üyesi) görüş alınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda görüşme sorularına son şekli verilmiştir. Daha sonra bu soruların işlerliğini tespit etmek amacıyla 2 psikolojik danışman üzerinde ön uygulama yapılarak soruların anlaşılır olup olmadığı, verilen yanıtların soruları yansıtıp yansıtmadığı incelenmiş ve veri toplama sürecine geçilmiştir.

İşlem

Araştırmada katılımcılar ile yarı yapılandırılmış (semistructure) derinlemesine görüşmeler 2020 yılında yapılmıştır (in-depth interviews). Veri toplama sürecinin öncesinde İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 14/08/2020-E.52184 tarih ve sayı ile etik izin alınmıştır. İlgili birimden izin alınmasının ardından verilerin toplanmasına geçilmiştir. Covid-19 nedeniyle Malatya ve Hatay il merkezlerinde psikolojik danışmanların evde bulunmasından yüz yüze görüşme yapılamamıştır. Uzaktan canlı görüşme fırsatı sunan uygulama aracılığı ile görüşmeler yapılmıştır. Psikolojik danışmanlara araştırmanın amacı ve içeriği hakkında bilgi verilerek sözlü onamları alınmıştır. Katılımcılara araştırma sürecinden istedikleri zaman ayrılacakları, araştırmaya katılmak veya devam etmek için herhangi bir yasal zorunluluklarının bulunmadığı belirtilmiştir. Araştırmanın katılımcılarına, araştırma sonrasında elde edilen verilerin raporlanmasında katılımcıların kişisel bilgilerini belirginleştirecek hiçbir kişisel bilginin kullanılmayacağı söylenmiştir. Araştırmaya katılmaya gönüllü olanlar belirlenmiş, etik kuruldan izin alındığından bahsedilmiş ve görüşme sürecine geçilmiştir.

Verilerin Analizi

Katılımcılardan elde edilen verilerin birebir transkriptleri nitel veri analizinde sıklıkla kullanılan NVİVO-11 programına yüklenmiş ve analizler bu program üzerinden yapılmıştır. Veri setinde tekrar eden anlam örüntülerini (pattern) bulmak ve derinlemesine zengin bir şekilde düzenleyerek betimlemek için prosedürü Braun ve Clarke (2006) tarafından tanımlanan tematik analiz kullanılmıştır. Tematik analiz, sınırları çok iyi çizilmemiş ama psikolojide yaygın olarak kullanılan nitel bir analiz yöntemidir (Boyatzis, 1998). Tematik analiz, katılımcıların deneyimlerini, anlamlandırmalarını ve gerçekliklerini aktaran; olayların, gerçeklerin, anlamların, deneyimlerin toplumdaki çok çeşitli söylemleri nasıl etkilediğini inceleyen, gerçekçi ve oluşturmacı bir yöntemdir (Braun ve Clarke, 2006). Bu prosedür çerçevesinde araştırmacı transkriptleri baştan sona okuyarak veriye aşina olmuştur. Daha sonra görüşmeler tekrar okunarak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine ilişkin belirleyici ve güçlü ifadeler bulunarak toplam 42 başlangıç kodlar (initial codes) oluşturulmuştur. Elde edilen 42 kod, daha kapsayıcı, derin ve zengin potansiyel temalar (potential themes) altında birleştirilmiştir. Sonuç olarak dört (etkililik, görünürlük, izlenebilirlik, iyileştirilebilirlik) kapsayıcı tema belirlenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Bu çalışmanın veri toplama ve analiz sürecinde çalışmanın geçerlik ve güvenilirliğini olumsuz etkileyen faktörlerin en aza indirilmesi amacıyla bazı önlemler alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008; Eroğlu ve Bektaş, 2016). Çalışmada iç geçerliliğin sağlanması amacıyla; araştırmada kullanılmak üzere hazırlanan görüşme formu için uygulama yapılmadan önce uzman görüşleri

alınmıştır. Hazırlanan görüşme formu için Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanında ve nitel araştırmalar konusunda deneyimli iki uzmanın görüşü alınmıştır. Bu aşamanın ardından iki psikolojik danışmana görüşme formları okutulurken soruların okunabilirlik ve anlaşılabilirlik açısından değerlendirilmesi sağlanmıştır. Elde edilen dönütlere göre formda uygunluk ve anlaşılabilirlik açısından gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Çalışmada dış geçerliğin sağlanması amacıyla; araştırmanın deseni, katılımcılar, veri toplama araçları, veri toplama süreci, verilerin analizi ve bulguların nasıl düzenlendiği ayrıntılı bir biçimde betimlenmiştir. Çalışmada iç güvenilirliğini sağlamak amacıyla; bulgularının tümü yoruma yer vermeden okuyucuya sunulmuştur. Tematik analizin doğası gereği farklı araştırmacıların aynı veri setine aynı pencereden bakmalarının her zaman mümkün olmadığı için kodlayıcılar arası tutarlılığın ölçülmesi çoğu zaman zor olmaktadır (Joffe ve Yardley, 2004). Yine de çalışmada dış güvenilirliğini sağlamak ve analizin tutarlılığını kontrol etmek amacıyla rastgele olarak seçilen üç veri seti bu veri seti üzerinde belirlenen kodlar ve temalar Eğitim Bilimlerinde çalışan iki öğretim üyesine verilerek bu kişilerden uzman görüşleri alınmıştır. Bu iki öğretim üyesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanından, nitel çalışma ve kodlama konusunda tecrübeli, nitel çalışmaları olan kişilerdi. İki öğretim üyesi araştırmacının belirlediği kodları ve temaları incelemişlerdir. Yeni kodlar ve temalar konusunda tam mutabakat sağlanana kadar düzenlemeler yapılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde psikolojik danışmanların e-rehberlik modülünün etkililiğine ilişkin görüşleri, modülünün işlevselliğine yönelik görüşleri ve modülün yeterliliğine ilişkin görüşleri sonucunda elde edilen dört temaya yer verilmiştir.

Etkililik Teması

Yapılan görüşmelerde katılımcıların %72'si (n=18) e-rehberlik modülünün psikolojik danışmanlara ve rehberlik hizmetlerine katkısının olduğunu ifade etmiştir. Görüşmelerde katılımcıların büyük çoğunluğu modülün psikolojik danışmana katkılarını; "planlı olma", "sistemli olma", "zamanı verimli kullanma", "süreç temelli olma", "iş disiplini sağlama", "özenetim sağlama" ile ifade etmiştir.

E-rehberlik modülünün rehberlik hizmetlerinin daha kaliteli sunulmasına yönelik katkıları "tek çatı altında toplama", "gereksiz evraktan kurtarma", "mahremiyeti önemseme", "istatistiki bilgi sunma", "güçlü veri sağlama", "rapor sunma", "asistanlık yapma", gibi olumlu özellikler ile tanımlanmıştır.

Yapılan görüşmelerde e-rehberlik modülünün en büyük katkısı rehberlik hizmetlerini daha düzenli ve sistemli hale getirmesidir. Bu durumu bir danışman şu şekilde ifade etmiştir: *"Modülün okuldaki rehberlik çalışmalarına pozitif katkısı olmuştur. Rehber Öğretmeni evrak karmaşasından kurtarmış; günlük, haftalık ve aylık olarak yapılacak çalışmaları daha açık seçik görmesini sağlamıştır. Yapılacak çalışmaların planlanması ve süreç içerisinde değişikliğe açık olması çalışma verimliliğini arttırmıştır."* Başka bir psikolojik danışman *"Farklı programlarla yapmış olduğumuz işi şimdi e rehberlik ile hallediyoruz."* diyerek modülün birçok işi tek çatı altında topladığını ifade etmiştir. E-rehberlik modülü sadece rehberlik hizmetlerinin verimliliğini etkilemekle kalmamış psikolojik danışmanları da etkilemiştir. Bir danışman e-rehberlik modülünün psikolojik danışmanların derli toplu, karmaşaya mahal vermeyerek çalışmalarını etkilediğini *"İş disiplini ve düzen gibi becerilerin gelişmesine katkı sağladı."* diyerek ifade etmiştir. Başka bir psikolojik danışman *"Olumlu etkiledi. Daha düzenli bir çalışma hayatım oldu. Yaptığım çalışmalara dair evrak hazırlamak ile geçireceğim zamanı rehberlik faaliyetlerine ayırıp yaptığım psikolojik çalışma sayısını arttırmama imkân sağladı. Sene sonu rehberlik faaliyet raporları hazırlanırken sorunlar yaşıyordum ancak bu modül sayesinde hem bu rapor kendiliğinden ortaya çıkıyor hem de ben yıl içerisinde ne kadar çalışma yaptığımı görerek yeni düzenlemelerde bulunabiliyor, çalışmalarına daha sağlıklı yön verebiliyorum. Bu bağlamda iş*

yükümü hafiflettiği düşünüyorum.” diyerek zamanı verimli kullanmasına katkı sağladığını belirtmiştir.

E-rehberlik modülünün bazı olumsuzluklara da yol açtığını söyleyen psikolojik danışmanlar olmuştur. Bazı katılımcılar e-rehberlik modülü için “iş yükü getirme”, “denetçilik yapma”, “gerginlik sağlama, “zamanı çalma” ve “koşturmacaya neden olma” gibi olumsuz ifadeler kullanmıştır. Bir psikolojik danışman e-rehberlik modülü ile ilgili olarak *“Rehberlik hizmetleri verimini arttırmıyor bence verimin artması öğrencinin ve öğretmenin faydasına olan bir iş yapmakla olur ki e rehberlik modülünün öğrenciye hiç ama hiç katkısı yok öğretmene de extra iş yükü oluşturuyor.”* diyerek e-rehberlik modülünün verimi arttırmadığını aksine iş yükü getirdiğini belirtmiştir. Başka bir psikolojik danışman ise *“Gün içinde sürekli koşturma halindeyim ama bunu işlemek işkençe gibi ki çoğunu da işlemiyorum zaten.”* diyerek modüle veri girişinden duyduğu rahatsızlığı ifade etmiştir.

Görünürlük Teması

Yapılan görüşmelerde katılımcıların %56’sı (n=14) e-rehberlik modülünün rehberlik hizmetlerinin görünür olmasına katkısının olduğunu ifade etmiştir. Görünürlük temasını “erişilebilir olma”, “idarenin görmesi”, “somut olma”, “denetlenebilir olma” gibi kodlar oluşturmuştur. Görüşmelerde katılımcıların yarısı e-rehberlik modülünün psikolojik danışmanların bir şey yapmadıkları algısını kırdığını, modül sayesinde yapılan çalışmaların kayıtlı kalması ile nelerin yapıldığının somut olarak görülebildiğini ifade etmiştir. Bir psikolojik danışman bu durumu *“İş yükünü arttırmış olabilir ancak yapılan işin izahı açısından etkili oldu”* diyerek belirtmiştir. Başka bir psikolojik danışman ise *“Görüşmelerimiz daha düzenli kayıt altında. Elimizde düzenli kayıtlar var.”* diyerek olası bir sorgulanma durumunda e-rehberlik modülü ile kayıt altına alınmış ve saklanmış olan dokümanın kendisini rahatlattığını belirtmiştir.

İzlenebilirlik Teması

Yapılan görüşmelerde katılımcıların %40’ ı (n=10) e-rehberlik modülünün rehberlik hizmetlerinin devamlılığı ve sürekliliği konusunda katkısının olduğunu ifade etmiştir. Görüşmelerde katılımcıların bir kısmı verilen rehberlik hizmetlerinin etkililiğini anlamak, yapılan çalışmalara ilişkin geri bildirim elde etmek amacıyla yapılan izleme çalışmalarına e-rehberlik modülünün katkısının olduğunu ifade etmiştir. İzlenebilirlik temasını “anlık veri takibi sağlama”, “devamlı olma”, “danışan görüşme takibi”, “veli görüşme takibi” gibi kodlar oluşturmuştur. Bir psikolojik danışman *“Öğrencilerle yapılan görüşme tarihlerini sonradan görmek açısından çok iyi oldu”* diyerek modülün izleme çalışmalarına katkı sunduğunu ifade etmiştir. Başka bir psikolojik danışman *“Özellikle veli randevuları daha düzenli hale geldi. Önceden haftalık planlama yaparken şimdi günleri de planlamış olmak daha iyi.”* diyerek bu modül sayesinde veli görüşme takibinin daha sağlıklı bir şekilde yapıldığını dile getirmiştir.

İyileştirilebilirlik Teması

Yapılan görüşmelerde katılımcıların %84’ ü (n=21) e-rehberlik modülünün bazı eksikliklerine değinmiş ve bazı önerilerde bulunmuşlardır. İyileştirilebilirlik temasının eksiklikler kategorisini “pratik olmama”, “sınırlı süre verme”, “veriyi düzenli vermeme”, “karışık olma”, “yetersiz konu başlığına sahip olma”, “katı sınırlamalar sunma”, “gereksiz veri girme” gibi kodlar oluşturmuştur. Bir psikolojik danışman *“Daha basit bir yazılım olsun isterdim. Yetkimizin olmadığı ekranları görmemize gerek yok yani.”* diyerek yazılımın karışıklığından bahsetmiştir. Başka bir psikolojik danışman *“Veri girişi dışında bir kolaylık yok, daha pratik olabilirdi.”* diyerek e-rehberlik modülünün pratik olmadığını ifade etmiştir.

Yapılan görüşmelerde katılımcılar sadece modülün eksikliklerine değinmekle kalmamış bazı öneriler de getirmişlerdir. E-rehberlik modülü için sunulan öneriler yazılıma ve içeriğe yönelik olmuştur. Yazılıma yönelik “arayüz basitleştirilmeli”, “arama çubuğu eklenmeli”, “canlı görüşme olanağı sunmalı”, “mezun takibi sağlamalı”, “detaylı istatistik vermeli”, “aynı birey için tek kayıt açmalı” gibi kodlar bulunmuştur. İçeriğe yönelik “haftalık plan kalkmalı”, “uzmanlarca incelenmeli”, “görüşme formları zenginleştirilmeli” kodlar oluşturulmuştur. Bir psikolojik

danışman modülde gerekli olduğunu düşündüğü arama çubuğunun rehberlik hizmetlerinin planlanabilmesinde faydasının olacağını *"Bir adet 'bul' veya 'arama' butonu eklenip öğrenci aranması veya yapılan çalışmalar arasında bir konu araması yapılması sağlanabilir. Böylece daha hızlı bir şekilde öğrenci bulunup o öğrenci ile hangi çalışmalar yapıldığı görülebilir. Ya da örneğin; 'zorbalık' araması yapılarak bu konuyla alakalı hangi sınıflara hangi çalışmalar yapıldığı daha hızlı görülebilir. Bu durum da çalışmaları planlama ve yönlendirme de psikolojik danışmanın bakış açısına katkı sunup işlerini kolaylaştırabilir."* sözleriyle ifade etmiştir. Bir başka psikolojik danışman *"Pandemi döneminde e rehberlik üzerinden randevu verip canlı oturum yapmak çok iyi olurdu. Sınıflara canlı ders yaptık ama bireysel görüşmeler için de bir format yapılırsa güzel olur."* diyerek modüle eklenmesini istediği bir durumu belirtmiştir. Başka bir psikolojik danışman *"Aynı öğrenci üzerinden çalışma yaparken bile yeni kayıt oluşturman gerekiyor eski kayıta ekleme yapamıyorsun eski olayın devamı niteliğinde yazamıyorsun..."* diyerek modülde gördüğü bir aksaklığı dile getirmiş ve düzeltilmesi gerektiğini önermiştir. Bir başka psikolojik danışman *"Öğrenci görüşme formunda öğrenciye ait daha fazla bilgiye yer verilebilir."* diyerek içeriğe yönelik öneride bulunmuştur.

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı, okul psikolojik danışmanlarının okullarda kullandıkları e-rehberlik modülüne ilişkin deneyimlerini ve görüşlerini tespit etmektir. Bu amaçla katılımcılara psikolojik danışmanların e-rehberlik modülünün etkililiğine, modülün işlevselliğine ve modülün yeterliliğine ilişkin sorular yöneltilmiş ve elde edilen veriler analiz edilmiştir.

Araştırmada modülün etkililiğine yönelik görüşlerden elde edilen veriler "etkililik" teması altında birleştirilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu e-rehberlik modülünün psikolojik danışmanlara ve rehberlik hizmetlerine katkısının olduğunu ifade etmiştir. E-rehberlik modülünün en büyük katkısının rehberlik hizmetlerini daha düzenli ve sistemli hale getirmesi olduğu bulunmuştur. Ayrıca e-rehberlik modülü ile psikolojik danışmanların da mesleki yaşamlarının etkilendiği, onların daha düzenli, sistemli, planlı olmaları konusunda faydasının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç alan yazındaki bilişim teknolojilerinden her alanda olduğu gibi PDR alanında da faydalanılması gerektiği, web tabanlı yazılım teknolojilerinin okul psikolojik danışma hizmetlerinin sunulmasında büyük kolaylıklar sağladığı (Çil, Tokat, Türkan ve Doğan, 2014), ve hizmetlerin verimliliğini arttırdığı fikirlerini destekler niteliktedir (Baker ve Gerler, 2008; Hayden, Poynton ve Sabella, 2008; Wittmer ve Clark, 2007). Alan yazın incelendiğinde rehberlik hizmetlerinin verimliliği idare desteği, olumlu psikolojik danışmanlık ve rehberlik anlayışı, psikolojik danışmanın çaba ve motivasyonu, sorumlulukları yerine getirme, psikolojik danışmanın rolünü benimsemesi, veli katılımı, öğrenci sayısının azlığı (Akbaş, 2001), okul danışmanlarının kendi rollerini algılayış biçimleri, çalışma performansları, okuldaki personelin rehberlik anlayışı ve rehberlik çalışmalarını yürütmek için okuldaki gerekli olanaklar (Atıcı, Özyürek ve Çam, 2005) gibi faktörlere bağlıdır. Araştırma sonucunda e-rehberlik modülünün bu faktörler üzerinde etkisinin olduğu görülmüştür. Modülün, psikolojik danışmanın çaba ve motivasyonuna katkı sağladığı, sorumlulukları yerine getirme konusunda destek olduğu, öğrenci sayısı fazla bile olsa modülünün asistanlık yaparak iş yükünü azalttığı, psikolojik danışmanların çalışma performanslarını arttırdığı, bakanlığın amaçladığı kazanımları karşıladığı bulunmuştur.

Araştırmada modülün işlevselliğine yönelik görüşlerden elde edilen veriler "görünürlük" ve "izlenebilirlik" temaları altında toplanmıştır. E-rehberlik modülünün psikolojik danışmanların bir şey yapmadıkları algısını kırdığı, modül sayesinde yapılan çalışmaların kayıtlı kalması ile nelerin yapıldığının somut olarak görüldüğü ifade edilmiştir. Verilen rehberlik hizmetlerinin etkililiğini anlamak, yapılan çalışmalara ilişkin geri bildirim elde etmek amacıyla yapılan izleme çalışmalarına e-rehberlik modülünün katkısının olduğu belirtilmiştir. Ülkemizde okul yöneticileri, öğretmen ve öğrencilerin PDR hizmetlerine ve psikolojik danışmanın görevlerine ilişkin yanlış değerlendirmeleri düşünüldüğünde (Bacıoğlu, Kocabıyık ve Malkoç, 2017; Güven,

2009; Tuzgöl Dost ve Keklik, 2012) e- rehberliğin bu algıyı kırma konusunda faydalı olduğu, psikolojik danışmanların mesleki tükenmişlik ve stres yaşamalarına neden olan danışman-idareci ilişkisinin (Güneri, Büyükgöze-Kavas ve Koydemir, 2007) sağlıklı ilerlemesi konusunda olumlu katkılar sağladığı, bazı mesleki sorunlar olarak nitelendirilen görev tanımındaki belirsizlik, okul yapılarına göre okul psikolojik danışmanının rol ve sorumluluklarının farklılık göstermesi (Hatunoğlu ve Hatunoğlu, 2006; Korkut Owen ve Owen, 2008; Rayle, 2006) gibi sorunların çözümünde e-rehberlik modülünün etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye’de PDR alanı kısa sayılamayacak bir geçmişe sahiptir. Ancak donanım açısından hala ölçme araçlarının yetersiz oluşu, bilişim teknolojilerinden yeterli düzeyde faydalanılmaması gibi (Pişkin, 2006) sorunlar ifade edilmektedir. E-rehberlik modülünün bir nebze de olsa rehberlik hizmetlerinin etkili bir şekilde gerçekleşmesi için bu eksikliği giderdiği, bilişim teknolojilerinden faydalanılmadan rehberlik hizmetlerini daha iyi götürmenin olası olmadığı düşüncesini güçlendirdiği anlaşılmaktadır.

Araştırmada modülün yeterliliğine yönelik görüşlerden elde edilen veriler “iyileştirilebilirlik” teması altında sunulmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu e-rehberlik modülünü kullanırken yaşadıkları aksaklıklara değinmiş, yazılıma ve içeriğe yönelik bazı önerilerde bulunmuşlardır.

Bu araştırmadan elde edilen bulguların alana metodolojik ve uygulama katkıları olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma ile okul psikolojik danışmanlarının e-rehberlik modülüne ilişkin düşüncelerinin belirlenmesi gibi bir problemi analiz etmek için durum çalışması deseninin nasıl kullanılabileceğini gösteren metodolojik bir katkı sunmaya çalışılmıştır. Bu katkı dışında bilişim teknolojilerinden her alanda olduğu gibi PDR alanında da faydalanılması gerektiği fikrini destekleyen nitelikte sonuçlar bulunmuştur.

ÖNERİLER

Bu bölümde çalışmada elde edilen sonuçlar ışığında e-rehberlik modülü ile ilgili sonraki araştırmalara ve uygulayıcılara yönelik aşağıdaki önerilere yer verilmiştir:

Sonraki araştırmalara yönelik;

- Her araştırmada olduğu gibi bu araştırmada bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Araştırmamızın bütün aşamaları dikkate alındığında Türkiye’nin Malatya ve Hatay ilinde görev yapan 25 psikolojik danışman ile bu araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma farklı ve daha büyük örneklemelerde yapılabilir.
- E-rehberlik modülünün kullanılmaya başlaması ile beraber okul yöneticileri ve öğretmenlerin psikolojik danışmanlara ve PDR hizmetlerine ilişkin algıları üzerine araştırmalar yapılabilir.

Uygulayıcılara yönelik;

- Çalışmada psikolojik danışmanların e-rehberlik modülüne yönelik yazılımsal önerileri olduğundan bu yazılımsal eksikliklerin giderilmesi hizmetlerin kalitesi açısından fayda sağlayacaktır.
- E-rehberlik modülünün içeriği sahada çalışan psikolojik danışmanların görüşleri dikkate alınarak revize edilebilir.

KAYNAKÇA

- Akbaş, S. (2001). *İlköğretim ve ortaöğretim okullarındaki rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde oluşturulan işbirliğinin incelenmesi (Adana örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana
- Atıcı, M., Özyürek, R., ve Çam, S. (2005). Okul danışmanlığı uygulamalarının yetkinlik beklentisi algıları ve mesleki benlik saygısı üzerindeki etkilerinin boylamsal olarak incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(24), 7-23.
- Avcı, R., Eroğul, A. R. Ç., ve Zeybek, S. U. (2017). Psikolojik Danışma ve Rehberliğe (PDR) Yönelik Mitler Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Rehberlik Dersinin Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin PDR'ye Yönelik Mitleri Üzerindeki Etkisi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 7(48), 1-15.
- Bacıoğlu, S. D., Kocabıyık, O. O., ve Malkoç, A. (2017). Rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinin okullardaki rehberlik servisini değerlendirmeleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 7(48), 45-62.
- Baker, S. B., ve Gerler, E. R. (2008). *School counseling for the 21st century*. NJ: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Braun, V., ve Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101. DOI: 10.1191/1478088706qp063oa
- Boyatzis, R.E. (1998). *Transforming qualitative information: thematic analysis and code development*. Sage
- Chiou, H. (1997). Integration of the resources of guidance and counseling via the Internet: Development of the "Guidance Network System (GNS)" in Taiwan. In *Caring in an age of technology. Proceedings of the international conference on counseling in the 21st century* (Report No. EDO-CG-029-917). Beijing, China: ERIC Document Reproduction Service No. ED 439346.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: qualitative, quantitative and mixed methods approach*. California: Sage Publication.
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* [Qualitative research methods, qualitative research and research design according to five approaches]. M. Bütün & S. B. Demir (Ed.). Ankara: Siyasal Press.
- Çil, İ., Tokat, M. A., Türkan, Y. S., ve Doğan, N. (2014). Temel eğitim kurumlarında e-rehberlik ve danışmanlık karar destek sistemi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 34-56.
- Eroğlu, S., ve Bektaş, O. (2016). STEM eğitimi almış fen bilimleri öğretmenlerinin STEM temelli ders etkinlikleri hakkındaki görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 4(3), 43-67.
- Fraenkel, J., Wallen, N., ve Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. Boston: McGraw Hill.
- Güven, M. (2009). Milli Eğitim Bakanlığı müfettişlerinin okul rehberlik hizmetleri ve denetimiyle ilgili görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 171-179.
- Hatunoğlu, A., ve Hatunoğlu, Y. (2006). Okullarda verilen rehberlik hizmetlerinin problem alanları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(1), 333-338.
- Hayden, L., Poynton, T. A., ve Sabella, R. A. (2008). School counselors' use of technology within the ASCA National Model's delivery system. *The Journal of Technology in Counseling*, 5(1), 6- 18.
- İkiz, F. E., ve Karaca, R. (2011). Danışma becerileri eğitiminin psikolojik danışmanların empatik becerisine etkisi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 6 (2), 1585-1595.
- Joffe, H., ve Yardley, L. (2004). *Content and thematic analysis*. In D.F. Marks ve L. Yardley (Eds.), *Research methods for clinical and health psychology* (pp.56-68). Sage Publications Inc.
- Kepçeoğlu, M. (1994). *Psikolojik danışma ve rehberlik*. Ankara: Özerler Matbaası.
- Kesici, S. (2008), A sample for guidance application of distance education technologies: A Case Study on Graduate Students' Opinions About Web-Assisted Career Guidance Systems. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 9(1), 139-156.
- Korkut Owen, F., ve Owen, D. W. (2008). Okul psikolojik danışmanlarının rol ve işlevleri: Yöneticiler ve psikolojik danışmanların görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(1), 204-218.
- Kuzgun, Y. (1992). İlköğretimde rehberlik. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 39-42.
- Miles, M. B., ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2019). *E-rehberlik modülü kullanma kılavuzu*. Ankara.
- Pamukçu, B., ve Demir, A. (2013). Psikolojik danışma öz-yeterlik ölçeği Türkçe formu'nun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(40), 212-221.

- Pişkin, M. (2006). *Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin dünü, bugünü ve yarını*. M. Hesapçioğlu ve A. Durmuş (Ed.), *Türkiye’de eğitim bilimleri: Bir bilanço denemesi içinde* (s. 457-501). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Rayle, A. D. (2006). Do school counselors matter? Mattering as a moderator between job stress and jobsatisfaction. *Professional School Counseling*, 9(3), 206-215.
- Rust, E. B. (1995). Applications of the International Counselor Network for elementary and middle school counseling. *Elementary School Guidance and Counseling*, 30, 16-26.
- Sabella, R.A. (1998). Worldwide web resources for counseling children and adolescents with disabilities. *Professional School Counseling*, 2, 47-54.
- Sprick, J. (1990). *Counseling and guidance software*. Michigan: ERIC Document Reproduction Service No. ED 315701.
- Tarhan, S. (2017). İhtiyaç, yeterlik ve mesleki doyum bağlamında rehber öğretmenlerin görev algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(3), 1385-1408.
- Tuzgöl Dost, M., ve Keklik, İ. (2012). Alanda çalışanların gözünden psikolojik danışma ve rehberlik alanının sorunları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 389-402.
- Van Horn, S. M., ve Myrick, R. D. (2001). Computer technology and the 21st century school counselor. *Professional School Counseling*, 5(2), 124-131.
- Walz, G. R., ve Bleuer, J. C. (1997). *Emerging priorities and emphases in school counseling, guidance, and student services*. (Report No: EDO-CG-028-983). Beijing, China: ERIC Document Reproduction Service No. ED 425413.
- Wittmer, J., ve Clark, M. (2007). *Managing your school counseling program: K-12 developmental strategies*. MN: Educational Media Corporation.
- Yalçın, İ. (2006). 21. yüzyılda psikolojik danışman. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(1), 117-133.
- Yerin Güneri, O., Büyükgöze Kavas, A., ve Koydemir, S. (2007). *Okul psikolojik danışmanlarının profesyonel gelişimi: Acemilikten olgunlaşmaya giden zorlu yol*. R. Özyürek, F. Korkut Owen ve D. Owen (Editörler), *Gelişen psikolojik danışma ve rehberlik, meslekleşme sürecinde ilerlemeler*, (s.139-161). Ankara: Nobel Yayın.
- Yeşilyaprak, B. (2003). *Eğitimde rehberlik hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

It is stated that information technologies should be used in the field of PDR as in every field, web-based software technologies provide great convenience in the provision of school psychological counseling services (Çil, Tokat, Türkan, & Doğan, 2014), and increase the efficiency of services (Baker ve Gerler, 2008; Hayden, Poynton & Sabella 2008; Wittmer & Clark, 2007). With the use of information technologies, it is thought that these services will move away from traditional practices, move to different dimensions, increase the efficiency of guidance services, decrease the workload of school psychological counselors and thus increase efficiency in service. Using the PDR field of information technologies in Turkey has been more on career counseling (Kuzgun, 1992). A computer-based "National Vocational Information System" has been developed by the Ministry of National Education (MEB), whose aim is to find the interests and jobs of young students (primary school, middle school and high school students) and direct them to a profession. (MEB, 2010). With the development of information technologies and the internet, a guidance link was created on the websites of the schools, and information gathering and dissemination services were included in the field of educational and career guidance, such as career promotion, study strategies, coping with exam anxiety. The fact that PDR services benefit from information technologies could not go beyond this. Finally, in 2019, the Ministry of National Education has developed and put into use an "E-Guidance Module" that can be used by school psychological counselors while providing these services, in order to carry out PDR services in a quality way by using information technologies and to increase the efficiency of guidance services. It is thought that examining the possible effects of bringing this module into use with current researches will contribute to the field. In this study, the opinions of the school psychological counselors regarding the e-guidance module were determined.

In this study how the e-guidance module offered by the Ministry of National Education is perceived by school psychological counselors using the module, whether the module meets the objectives of the ministry, what the system has served from the moment the system was activated until today, the pros and cons of the module, the difficulty and ease of using the module were tried to be determined. For this purpose, the following questions were sought:

1. What are the psychological counselors' views on the effectiveness of the e-guidance module?
2. What are the psychological counselors' views on the role of the e-guidance module?
3. What are the sample opinions of the psychological counselors on the adequacy of the e-guidance module?

This research is a case study based on qualitative research approach. Semi-structured interview interviews were conducted with the school psychological counselors using the module and their opinions were received. The one-to-one transcripts of the data obtained from the participants were uploaded to the NVIVO-11 program, which is frequently used in qualitative data analysis, and the analyzes were made through this program. Thematic analysis, the procedure described by Braun and Clarke (2006), was used to find the repeating patterns of meaning in the data set and to describe them in a rich and in-depth manner. Four themes (effectiveness, visibility, traceability, curability) were determined in the qualitative interviews with the participants in the study. The majority of the participants stated that the e-guidance module contributed to psychological counselors and guidance services. It was found that the biggest contribution of the e-guidance module was to make the guidance services more organized and systematic. In addition, it was emphasized that the e-guidance module affects the professional life of psychological counselors and helps them to be more organized, systematic and planned. It was stated that the e-counseling module broke the perception that the psychological counselors did nothing, and what was done could be seen concretely by keeping the work done thanks to the module. The contribution of the e-guidance module to the monitoring studies carried out in order to understand the effectiveness of the provided guidance services and to obtain feedback on the studies carried out was added to the shortcomings of the module and some suggestions were made.

The findings obtained from this research are thought to have methodological and practical contributions to the field. With this research, it was tried to provide a methodological contribution to show how the case study design can be used to analyze a problem such as determining the thoughts of school psychological counselors regarding the e-guidance module. Apart from this contribution, found results that support the idea that information technologies should be used in the field of PDR as in every field. As with any research, there are some limitations to this research. Considering all phases of our study was conducted this research with 25 counselors working in Turkey's Malatya and Hatay provinces. This research can be done in different and larger samples.